

WORKSHOP I KONSERTPRODUKSJON

Ida Bakke Kristiansen / Arrangørkonferansen 2019

Veien til showdag...

Et godt grunnlag og godt forarbeid er nøkkelen til at en konsert skal kunne gjennomføres på en vellykket måte. Jeg fokuserer derfor steg for steg på de punktene man bør ha vært innom før dørene åpnes på konsertdagen.

Først og fremst **DU = VENUE**

Hva betyr dette?

For et band, en agent eller en promoter så er det du som er fasiten for alt som har med spillestedet å gjøre. For å være en god fasit må du kjenne din venue, være en god ambassadør for din venue, og være en forutsigbar samarbeidspartner. Det du ikke vet om huset ditt, det skal ikke være verdt å vite.

Venue: Konsertsted

Agent: Jobber hovedsaklig med norske band i Norge. Har et langsiktig forhold til artisten og setter opp turneer.

Promoter: Jobber med utenlandske band i Norge. Kan ha et langsiktig forhold til bandet, men promoterens viktigste forhold er de han/hun har til de europeiske agentene som representerer bandene. Et amerikansk band for eksempel, vil ha ulike bookingagenter for ulike territorier. I europa holder disse agentene stort sett til i England. Den europeiske agenten har samarbeidspartnere i alle land i sitt territorie, såkalte lokale promotere. I Norge er Live Nation den mest kjente promoteren.

Venue specs

Å ha gode, GYLDIGE specs er elementært for at man skal kunne advance på en god og effektiv måte.

Få med så mye informasjon som mulig, og bruk gjerne bilder. Sørg for at alt er oppdatert til en hver tid, og du kan med fordel datere dokumentene dine.

Dersom en agent eller en promoter kan stole på at du alltid leverer i henhold til specs, så blir det enkelt å sette show hos deg.

Gode specs bør inneholde:

- Spesifikasjoner på lyd og lys
- Scenespesifikasjoner
- Strømspesifikasjoner
- Info om:
  - Venuen (type, kapasitet, adresse etc)
  - Parkering
  - Load in
  - Backstagefasiliteter
  - Spesielle husregler

Hva kan du gjøre selv?

Faglig kompetanse fører til en bedre forståelse av venueen din, så du kan vurdere å sende teknisk ansvarlig på fagsamlingen til MUO og NKA.

Mangler du tegninger, så kan en plantegning fra huseier og en venn som kan photoshop bli et veldig fint tilskudd til specsene dine.

Hvem kan du snakke med?

PA-leverandøren din.

Et firma i nærheten av deg som har greie på strøm, gjerne byggstrøm.

Hvem leverer strøm til din nærmeste festival eller torg-arrangement for eksempel?

Strøm blir viktigere og viktigere. Stadig fler artister reiser i busser som har behov for å være koblet på strøm. De klarer seg som regel med 16a schuko, men snakk med en elektriker for å finne ut hvordan du kan få strøm som kan legges ut.

Dersom du kan få til en løsning her, vil det være en stor fordel for deg.

Har du ikke mulighet til å få lagt ut strøm fra huset er det også mulig å leie strømskap fra firma som Infratek og Energyst.

Specs: Spesifikasjoner. På små spillesteder samles gjerne alle spesifikasjonene i ett dokument - på større spillesteder kan de være delt inn i venue-, sound- og light specs, eller venue specs og tech specs.

Advance: Terminologien som brukes om forarbeidet i forbindelse med en konsert.

16a schuko: Såkalt VANLIG strøm. 2 pins kontakter med den samme strømmen som fins i vegg i huset ditt.

Kontrakten

Avtalen mellom deg og agenten eller bandet bør sørge for at alle partene er fornøyd, og sette rammene for konserten dere skal avholde sammen.

Et vellykket arrangement er et arrangement med tydelige rammer, og de skal være på plass slik at du har noe å referere tilbake til dersom det oppstår uklarheter i avancen eller på showdag.

Du skal holde din del av avtalen, men agenten har også et ansvar for å sørge for at artisten er inneforstått med, og holder sin del av avtalen.

Jeg opplever at det å referere til avtalen på en høflig og nøktern måte dersom det oppstår uenigheter, stort sett løser problemet.

Problemet kan løses på flere måter.

Enten finner agenten og artisten en løsning på problemet seg imellom, ved hjelp av realitetsorientering eller penger.

I andre tilfeller vil det være slik at det beste for begge parter er om du og agent eller promoter finner en løsning uten at artisten er involvert.

Her vil det ofte være aktuelt med en kjøpslåing om fremtidige prosjekter, og det blir opp til deg å vurdere verdien av å gå med på et slikt kompromiss.

Inkludert i kontrakten bør det være en budsjett fra deg som inneholder alle kostnadene tilknyttet konsertdrift.

Dette vil sikre at du ikke driver gratisarbeid eller veldedighet, og gjør samtidig at du sikrer din egen økonomi, noe som igjen gjør deg til en stabil og forutsigbar samarbeidspartner. Et godt budsjett gagnar alle, med andre ord :)

Seriøse agenter forventer ikke at du skal brette nakken på deres show, så du må fortelle dem hva det koster deg å gjennomføre en konsert.

Men husk at dette er samarbeid som bør gjøre alle parter fornøyd. Det er derfor viktig at du ser på hvilke kostnader som skal belastes arrangementet, og hvilke kostnader som bør dekkes av for eksempel barinntektene.

Hva kan budsjettet inneholde?

- Bandkontakt
- Billettør
- Promopakke
- Hospitalitykostnader
  - avtalen bør også konkretisere at catering ikke er utømmelig
- Teknikere
- Et åpent punkt for evt. teknisk innleie
- Bruk av evt backline eller in house piano
- TONO

Hva bør budsjettet ikke inneholde?

- Bartendere
- Dørvakter

Som en tommelfingerregel bør kostnader du hadde hatt uansett, bare ved å åpne dørene, dekkes av inntektene i baren.

Promopakke: Mange spillesteder opererer med en kostnad tilknyttet det arbeidet de gjør med å promotere konserten. Dette kan være opprette facebookevent, skrive arrangementstekst, legge inn arrangementet på stedets hjemmeside, trykke plakater, ha med konserten på typiske samle/programannonser i aviser / gratisaviser / nettannonser.

Advancen

Det er gjennom advancen du får kartlagt at du og artisten har den samme oppfatningen av hva som skal skje på konsertdagen.

Hold kommunikasjonen ryddig og tydelig. Det kan være så enkelt (og vanskelig) som å ha en ordentlig mailoverskrift. F.eks. så spiller artisten én gang hos deg, men de spiller mange andre steder også, så da er det dumt om overskriften på mailen din er "Astrid S".

På samme måte så jobber den du advancer med med flere artister parallelt, og kanskje flere av dem skal spille hos deg, så da er det like dumt å bruke "Støperiet" som emne.

Gjennomgå artistens rider grundig. Prøv å samle opp spørsmål og kommentarer, og sett deg som mål å gjennomføre advancen på så få mailer som mulig.

For all del **ikke start en ny mailtråd for hver ting du lurer på!** Det skal være store krefter i sving før det er greit å lage en ny tråd med de samme mottakerne. I min bok er det å be om at ting skal bli glemt eller oversett.

Ikke vær redd for å si fra dersom det er ting i rideren som ikke er fysisk gjennomførbart / åpenbart vil overskride budsjettet dere har blitt enige om.

Vær løsningsorientert!

Snakk med teknikerne dine, og ha en åpen dialog med artisten om hvordan dere sammen skal finne en løsning. Husk at de har hatt med seg utstyret sitt inn på mange forskjellige steder, og selv om de i utgangspunktet ikke vil gå på kompromiss med det planlagte showet, så sitter de mest sannsynlig på erfaringen som vil bidra til at problemet kan løses.

Husk å realitetsorienter artisten! Dette gjelder på hospitality så vel som det tekniske. Dersom du vet at det de blir møtt med avviker fra rideren; sørg for å forklar det godt, og sørg for at de forstår.

Har du ikke fått rider?

Da kan det være nyttig å ta kontakt med det utvida kollegiet. I all hovedsak mener jeg at man skal gå tjeneste vei for å unngå forvirring, men må man så må man, og da kan det godt hende at dine teknikere kjenner artistens teknikere.

Uansett så må du unngå å få en bakpå holdning. Selv om det er artistens ansvar å sende ut riktige ridere, så må du ikke gi deg, for det er du som blir stående i skiten, dersom det tekniske ikke er på plass.

Hva kan du gjøre selv?

Spar på informasjon fra hver konsert. Lag deg en database med ridere, pristilbud og bilder, slik at du kan gå tilbake og se hvordan dere løste akkurat det problemet sist.

Og dersom det er noen andre som skal ta over jobben din, vær for all del raus nok mot din etterkommer til å gi fra deg denne informasjonen.

Vi tjener alle på at alle blir bedre.

Hvem kan du snakke med?

Agenten eller promoteren har sannsynligvis en produksjonsansvarlig. Det er også i deres beste interesse at dere løser problemene sammen. Og de kan også vite om bandet har støtt på lignende problemer tidligere.

Er det en teknisk leverandør i ditt område? Hvem er PA-leverandøren din f.eks? Har du produsenter på andre spillesteder i det utvida kollegiet? Dersom de har hatt artisten innom - hvordan løste de problemet?

Kollegiet er nøkkelen rett og slett. Du må samle på folk. Legg deg på minnet de du møter som har jobbet med akkurat dét bandet, eller arrangert en konsert på dét stedet, eller noen som forteller om en helt sjuk produksjon de har gjort.

Rider: Artistens ønskeliste. En vanlig misforståelse er at rideren er en liste med absolutte krav, men en rider bør betraktes mer som et styringsdokument.

Sikkerhet

Når jeg produserer konserter innendørs forholder jeg meg alltid til venues sikkerhetsplan, og standarder for bemanning. Sørg for at du har en god sikkerhetsplan på plass for din venue. Dette er et viktig dokument å ha på plass uavhengig så lenge du er et sted som åpner dørene dine for publikum, om det er for å gå på konsert, bar, klubb, teater eller loppemarked.

Å lage en sikkerhetsplan som et konsertsted, kontra for en bar eller nattklubb, innebærer kanskje ikke mer enn å lage ekstra rutiner på hvem som har autoritet til å stoppe en konsert, hvordan de skal stoppes og hvor artisten skal evakuere bygget.

I forkant av arrangementet bør du sørge for å få oversikt over hva slags publikum som kommer. Dersom artisten har en historie med utagerende konserter; se live-videoer på youtube, eller ta kontakt med andre spillesteder for å høre deres erfaringer.

Når du har samlet denne informasjonen er det viktig at du deler den med den personen som er ansvarlig for sikkerhet hos deg.

De fleste bruker nok vaktelskap til slikt, så da bør du opprette en dialog med en fast person hos vaktelskapet.

Dersom din normale bemanning avviker fra det artisten har skissert som sine behov - husk å fortell dem det!

Forklarer du hvorfor dere planlegger å gjøre det på en annen måte slår de seg som regel til ro med det.

Dersom du fremdeles føler deg urolig, spør sikkerhetsansvarlig om det er noe DE bekymrer seg for. Hvis det ikke er det så bør du kunne være sikker på at sikkerheten ivaretas; for det er deres hovedfokus.

Alle skal ha fokus på sikkerheten, men det er et fagfelt på samme måte som lydteknikeren har sitt fagfelt. Jobben til produksjonsansvarlig er å sørge for å forstå hva de ulike oppgaver innebærer og legge til rette for at de kan gjøre jobben sin på en god måte.

Hva kan du gjøre selv?

Se på arrangørwikien, spesielt "prosedyrer og øvelser", "risikovurdering" og "HMS". Følg med på hvilke kurs som tilbys av NKA.

Er det flere som arrangerer konserter på det stedet du bor? Kan dere møtes og dele erfaringer? Husk, alt blir bedre av at alle blir proffere.

Hvem kan du snakke med?

Din kontakt i vaktelskapet

Politiet - de fleste har kanskje ikke kontakt med politiet så ofte i forbindelse med arrangementene deres, men vi har i hvertfall opplevd å få stort utbytte av å gå i dialog med politiet og få snakket om utfordringer man kan ha.

Showdag

Sørg for at crewet ditt er forbredt på hva som skal skje.
Hent dem inn en time, eller i det minste en halvtime før artisten kommer - det gjør alt for førsteinntrykket.
Sørg for at parkeringsplass er ledig i god tid før load in.
Nytraktet kaffe gjør alltid underverker for humøret.

Har du fikset de tre tingene kan du sørge for at alle er tilstede for å hilse på artisten når de kommer, og at du har hengt opp internettpassord lett synlig der artisten skal ferdes.

Selv om det er mange spillesteder som har som praksis at det handles inn etter at artisten har kommet i hus, så er det utrolig hva det gjør for stemningen om alt av catering står klart når de kommer.

Du må absolutt ikke undervurdere hvor store konsekvenser det kan ha for dagen å starte på feil fot.

Sørg for at du har bestilt det du evt. skal bestille. Ting kan alltid skje, men dersom du har forsikret deg om at strømmen er riktig og teknikken er på plass, så lar de fleste problemene seg løse.

Fake it till you make it - det er vi ferdig med!
Er det noe du ikke vet, så er det en ærlig sak! Min erfaring er at du kommer lenger med "det vet jeg ærlig talt ikke (men det skal jeg finne ut av)", enn å overkompensere for egen usikkerhet ved å bli skråsikker og cocky.

Men om det koker skikkelig, og du vet at du har driti deg ut -
HUSK: Den som bevarer roen lengst vinner.
Hold fokus, fokuser på løsninger og bevar roen.

Den gode stemningen som du etablerer på starten av dagen skal helst holde seg til artisten er ute av huset. Derfor er det lurt å lage en plan for utlast, crew og å avklare bus call på forhånd.
Ikke la deg bli overrumplet av at artisten ikke har tenkt å reise videre med bussen før klokka tre på natta, eller glem å booke crew til load out.

Husk at det du gjør riktig og det du gjør feil går ut over andre.

Det siste jeg vil er å ikke gjøre jobben min grundig nok, fordi jeg vet at det kan gjøre arbeidsdagen verre for teknikerne, stagehandsene eller artistansvarlig.

Går det skikkelig på tverke kan det gå utover artisten, som igjen kan ta det utover publikum, eller føre til at min sjef mister muligheten til å jobbe videre med bandet.
Det er derfor jeg alltid samler på informasjon, hvorfor jeg alltid takker ja til en site visit, til å se på en load out, eller på en opprigg.
Den informasjonen sparer jeg til senere.

Konklusjon

Viktige stikkord:

- Kommunikasjon
- Planlegging
- Forutsigbarhet
- Informasjon

Aldri slutt å spør deg selv:

Hvordan kan jeg bli en bedre samarbeidspartner?

Hvordan skal jeg bli tryggere i det jeg gjør?

Mye kommer med erfaring, men i mellomtiden:

Vær en nørd!

Når du går på et arrangement - nerd på innslipp, barrikader, lysrigg, gjerder, pyro og skilting.

Skjønn at du må gå gradene, og at du aldri er for viktig for å dytte en kasse eller rydde en backstage eller vaske en dass.

Ikke kvi deg for å ta opp et problem eller innrømme at du må dobbeltsjekke noe. Det er **mye, mye** verre om artisten får problemet midt i fleisen på konsertdagen.

Man trenger ikke å være den med mest erfaring, så lenge man er grundig, jobber hardt og tar vare på de rundt seg.

For at vi skal kunne ivareta helheten (og det er jo det som er vår jobb), er vi avhengig av å ha gode folk rundt oss som vi kan stole på.

Sørg for at det er rom for å ha det hyggelig, selv om jobben skal gjøres. Det handler til syvende og sist om å ha gode dager på jobb sammen.

Linker

NKAs Arrangørwiki:

Referert til flere steder i saken. Her er det mange relevante artikler å lese seg opp på.

<https://www.konsertarrangor.no/arrangoerwiki/temaoversikt/>

Festival and event production:

Artig side å klikke seg rundt på, men merk at det er en amerikansk side, så det er flere av deres standarder som ikke er overførbare til Norge

<http://festivalandeventproduction.com/event-guides/production-guide/>